

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 522/2020
24.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Милош Павловић, адвокат из ..., против туженог DELHAIZE SERBIA ДОО Београд, кога заступа пуномоћник Милош Радојевић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1186/19 од 21.06.2019. године, у седници одржаној 24.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1186/19 од 21.06.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 3406/12 од 30.05.2018. године, која је исправљена решењем истог суда П1 3406/12 од 25.06.2018. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се као незаконито поништи решење генералног директора туженог број ... од 10.09.2012. године којим је тужилци отказан уговор о раду, као и да се тужени обавезе да тужилцу врати на рад, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 600.000,00 динара. Ставом трећим изреке делимично је усвојен захтев туженог за накнаду трошкова поступка и тужилца обавезана да туженом исплати 257.250,00 динара. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова поступка до траженог износа од 285.000,00 динара и то за износ од 27.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1186/19 од 21.06.2019. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставовим првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке одбачена је као недозвољена жалба тужиле изјављена против решења из става четвртог изреке првостепене пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка.

Тужени је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Без утицаја су ревизијски наводи да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, с обзиром да је другостепени суд одлучивао на основу чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку, а битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није прописана као ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. тачка 2. тог закона.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је по уговору о раду од 15.05.2012. године засновала радни однос на неодређено време код туженог на пословима координатора Одељења у ... у У тачки 18. уговора предвиђено да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине у складу са Законом о раду и општим актом послодавца. Оспореним решењем туженог број од 10.09.2012. године, тужилци је отказан уговор о раду због тога што је 25.07.2012. године у објекту у коме обавља своје радне задатке, сама себе услужила на одељењу месаре, при чему је пропустила да тачно измери и стикером означи пилећи филе који је узела и ставила у кесу са пилећим крилцима (које је тачно измерила и означила стикером), те затим након што је колегиница на каси уочила да је роба коју је донела на касу нетачно измерена, односно да пилећи филе није измерен, истој рекла да јој месар ББ није добро измерио робу, чиме је извршила повреде радне обавезе: злоупотреба положаја или прекорачење овлашћења из члана 53. став 1. тачка 6. Колективног уговора, нетачно мери или закида на мери и непосредно врши већу наплату из члана 53. став 1. тачка 59. КУ, неизвршавање или несавесно, немарно или неблаговремено вршење радних обавеза из члана 53. став 1. тачка 3. КУ, давање нетачних података ако је то било од битног утицаја на доношење одлука у Друштву из члана 53. став 1. тачка 24. КУ и прикривање извршења повреде радне обавезе из члана 53. став 1. тачка 27. КУ. Решење садржи образложење, потписано је од овлашћеног лица туженог и садржи поуку о правном леку. Тужилци је претходно дато писмено упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду и остављен рок од пет радних дана да се изјасни, које је она преузела али је одбила да потпише пријем о чему је сачињена службена белешка 14.08.2012. године. Тужила се писмено изјаснила на дато упозорење. Тужила чије је радно место на Одељењу деликатеса (координатор) није негирала да није била овлашћена да саму себе услужи на Одељењу месаре, при чему само пословођа или његов заменик могу запосленима да куцају артикле које су купили уз стављање свог парафа, а који том приликом нису били присутни, па је тужила поред мерења меса, откуцала и цене пропуштајући да измери и означи један део робе (пилећи филе) стављајући у једну исту кесу две различите врсте меса (пилећа крилца и пилећи

филе) означавајући стикером само пилећа крилица, те је након што је колегиница на каси уочила да роба није тачно измерена, истој рекла да јој месар ББ није добро измерио робу,

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужиља извршила повреду радних обавеза које су јој стављене на терет (осим несавесног вршења радних обавеза), понашањем које представља кршење стандардних правила у раду и које ремети процес рада, па као такво мора бити санкционисано. При чему за оцену сразмере природе учињене повреде и изречене санкције није пресудна вредност артикла, с обзиром да сваки поступак који представља кршење стандардних правила у раду и ремети процес рада наноси штету послодавцу, а ради се о запосленом који има 30 година радног искуства и познаје процедуре рада тако да мора бити свестан недозвољеног понашања и примењене санкције. Другостепени суд је прихватио изнето становиште првостепеног суда налазећи да се тужиља у конкретном случају није понашала у складу са актима послодавца, упутством, радним налогом и Правилником о организацији и систематизацији послова што представља отказни разлог због непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца, односно њено понашање је такво да не може да настави рад код послодавца.

По оцени Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев за поништај оспореног решења о отказу уговора о раду, као и захтев за реинтеграцију тужиље.

Према одредбама члана 179. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, 61/2005, 54/2009) које су важиле у време извршења повреде радне обавезе, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то: ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду (тачка 2.), као и ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (тачка 3.).

Колективним уговором код послодавца од 21.10.2010. године, у члану 53. став 1. предвиђено је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: неизвршавање или несавесно, немарно или неблаговремено вршење радних обавеза (тачка 3.), злоупотреба положаја или прекорачење овлашћења (тачка 6.) давање нетачних података ако је то од битног утицаја на доношење одлука у друштву (тачка 24.), прикривање извршења повреде радне обавезе (тачка 27.) и нетачно мери или закида на мери и непосредно врши већу наплату (тачка 59.). Поред тога послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени не поштује радну дисциплину, поред осталог, када је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца (члан 53. став 2. тачка 10. КУ).

Запослени може бити одговоран за повреду радне обавезе, само уколико је она као таква била прописана законом, општим актом или уговором о раду, а за непоштовање радне дисциплине уколико је прописана актом послодавца у време извршења. Приликом оцене законитости решења којим се запосленом отказује уговор о

раду, суд је везан описом радње и чињеницама на којима је заснован став послодавца о одговорности запосленог, а не и правном квалификацијом. Тужилји је отказан уговор о раду због повреде радних обавеза које су предвиђене Колективним уговором код послодавца (важећим у време извршења повреде). Другостепени суд је не мењајући чињенични идентитет радње, извршио преквалификацију отказног разлога налазећи да се у конкретном случају ради о непоштовању радне дисциплине прописане актом послодавца, односно да је понашање запосленог такво да не може да настави рад код послодавца. Без обзира да ли је понашање тужилје квалификовано као повреда радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду или непоштовање радне дисциплине прописане актом послодавца, односно понашање које је такво да не може да настави рад код послодавца, то представља отказне разлоге прописане у члану 179. тачка 2. и 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05, 61/2005, 54/2009) и члану 53. став 1. и 2. Колективног уговора код послодавца, што оспорено решење о отказу уговора о раду чини законитим.

Неосновани су наводи ревизије да нижестепени судови нису утврдили да ли је и када послодавац упознао запосленог са садржином Колективног уговора на чије одредбе се позвао приликом доношења оспореног решења, будући да је управо тужилја уз тужбу као доказ приложила наведени Колективни уговор код послодавца од 21.10.2010. године. С тим у вези, без утицаја су наводи ревизије да тужилја није знала које су то недозвољене радње које могу имати за последицу давање отказа, јер се овим ревизијским наводом износи нова чињеница, чиме се заправо оспорава утврђено чињенично стање, што у поступку по ревизији није дозвољено у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен применом члана 154. став 1. ЗПП, јер ови трошкови нису били потребни ради вођења парнице.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић